

Чотири принципи миротворчості

Кен Санде

<https://rw360.org/the-four-gs/>

Конфлікт не завжди закінчується погано і не завжди призводить до руйнування стосунків. Навіть якщо конфлікт, викликаний гріхом, призводить до сильного стресу, Бог може використати його на добро (див. до Рим. 8:28-29). Як писав апостол Павло в 1-му посланні до Коринтян 10:31-11:1, конфлікт насправді надає нам три значні можливості. З Божої милості ви можете використовувати конфлікт, щоб:

- прославити Бога, довіряючи Йому, підкоряючись і наслідуючи Його;
- служити іншим людям, допомагаючи нести їхній тягар, або викривати їх із любов'ю;
- зростати, уподібнюючись до Христа, сповідуючи гріх і відмовляючись від поведінки, що сприяє конфліктам.

У більшості конфліктних ситуацій ці поняття абсолютно не беруться до уваги, тому що природна реакція людей та їхні думки зосереджені на тому, щоб вийти із ситуації з максимальною вигодою для себе і перемогти свого опонента. Тому розумно періодично відсторонюватися від конфлікту і запитувати себе, чи робите ви все необхідне, щоб скористатися цими особливими можливостями.

Перший принцип: прославлення Бога

Коли апостол Павло закликав Коринтян жити «на славу Божу», то говорив не про одну годину в неділю вранці. Він хотів, щоб вони надавали Богові честь і приносили Йому хвалу в повсякденному житті, особливо тим, як вони вирішують особисті конфлікти (див. 1 Кор. 10:31).

Як уже говорилося вище, ви можете прославити Бога в розпал конфлікту, довіряючи Йому, підкоряючись Йому і наслідуючи Його (див. Приповіді 3:4-6; Івана. 14:15; Еф. 5:1). Один із найкращих способів розв'язання конфліктів полягає в тому, щоб регулярно ставити собі запитання: «Як я можу догодити Господу і вшанувати Його в цій ситуації?».

Другий принцип: необхідно витягнути колоду з власного ока

Один із найскладніших принципів миротворчості викладено в Матвія 7:5, де записано слова Ісуса Христа: «Лицеміре, спочатку вийми колоду зі свого ока, а тоді побачиш, як вийняти скалку з ока брата твого».

Застосовуючи ці слова до нашої теми, можна поміркувати про два види «колод», які потрібно шукати в конфлікті. По-перше, потрібно запитати, чи не було у вас критичного, негативного або надто чутливого ставлення, яке призвело до конфлікту. Буде вельми корисно провести час у роздумах над уривком із послання до Филип'ян 4:2-9, у якому описується, які думки та погляди мають бути у християн, навіть якщо вони залучені до конфлікту.

Другий вид колоди, з якою ви маєте боротися, - це реальні гріховні слова і вчинки. Оскільки ми часто виявляємося сліпими до власних гріхів, вам може знадобитися чесний друг або радник, який допоможе вам об'єктивно поглянути на себе і визнати свій внесок у конфлікт. Коли ви виявите, як саме образили іншу людину, важливо визнати свою провину чесно і повністю.

Найважливіший аспект позбавлення від колоди у власному оці — це вийти за рамки визнання неправильної поведінки та подивитися в обличчя її першопричині. Біблія вчить, що конфлікти походять від бажань, які борються у вашому серці (Якова 4:1-3; Матв.15:18-19). Деякі з цих бажань явно гріховні, наприклад, бажання приховати правду, схилити інших до своєї волі або помститися. Однак у багатьох ситуаціях конфлікт розгорається через добрі бажання, які ви звели в ранг гріховних вимог, наприклад, прагнення бути зрозумілим, коханим, шанованим або виправданим.

Щоразу, коли у вас виникає надмірно захоплення чимось, навіть добрим, і намагання знайти щастя, безпеку або задоволення в цьому, а не в Бозі, ви винні в ідолопоклонстві. Воно неминуче призводить до конфлікту з Богом: «У тебе не буде інших богів окрім Мене!» (Повторення Закону 5 розділ). Ідолопоклонство також призводить до конфлікту з іншими людьми. Як пише Яків, коли ми чогось хочемо, але не отримуємо, ми вбиваємо і жадаємо, сваримося і воюємо (Як. 4:1-4).

Є три основні кроки, які ви можете зробити, щоб подолати ідолопоклонство, що розпалює конфлікти. По-перше, потрібно попросити Бога допомогти вам побачити, яким чином ви винні в неправильному поклонінні, тобто, де спрямовуєте свою любов, увагу та енергію на щось інше, крім Бога. По-друге, вам слід конкретно визначити й відмовитися від кожного з бажань, що сприяють виникненню конфлікту. По-третє, ви маєте свідомо прагнути правильного поклоніння, тобто зосередити своє серце й розум на Богові та шукати радість, наповнення й задоволення тільки в Ньому.

Коли Бог скеровує і дає силу цим зусиллям, ви зможете знайти свободу від ідолів, що розпалюють конфлікт, і будете мотивовані робити вибір на користь того, що прославить Христа. Така зміна в серці зазвичай прискорює розв'язання поточної проблеми та водночас покращує вашу здатність уникати подібних конфліктів у майбутньому.

Третій принцип: відновити стосунки діючи з любов'ю

Наступний ключовий принцип миротворчості полягає в прагненні допомогти іншим зрозуміти, як вони вплинули на конфлікт. Коли християни думають про те, як поговорити з людиною, з якою конфліктують, одним із перших Біблійних віршів, які вони згадують є Єв. Матвія 18:15 «Якщо згрішить твій брат проти тебе, підійди й докори йому віч-на-віч. Коли послухає тебе, ти придбав свого брата». Якщо читати цей вірш окремо, то здається, що він вчить, що ми завжди повинні використовувати пряму конфронтацію, щоб змусити інших визнати, що вони згрішили. Однак якщо прочитати цей вірш у контексті, ми побачимо, що Ісус мав на увазі дещо значно глибше і корисніше, ніж просто стояти з іншими людьми віч-на-віч і розповідати про їхні гріхи.

Безпосередньо перед цим уривком ми знаходимо чудову метафору Ісуса про люблячого пастиря, який йде шукати блукаючу вівцю і радіє, коли її знайдено (Мф.18:12-14). Таким чином, контекст слів, записаних у Єв. Матвія 18:15 це думка про відновлення стосунків, а не

засудження. Христос знову говорить про відновлення одразу після того, як наказує нам: «Піди й докори йому віч-на-віч», - додаючи: «Коли послухає тебе, ти придбав свого брата». А потім Він втретє торкається теми відновлення у віршах 21-35, де використовує притчу про немилосердного раба, щоб нагадати нам, що ми маємо бути такими ж милосердними, як і Бог, який повністю пробачив нам (Матв.18:21-35).

Ісус явно закликає до набагато більшого прояву любові та прощення, ніж простого перерахування чужих гріхів. Аналогічним чином, у посланні до Галатів 6:1 дається важлива порада про те, яким має бути наше ставлення і якою має бути мета, коли ми йдемо до брата, який згрішив. «Брати, якщо і впаде людина в якийсь переступ, то ви, духовні, виправляйте такого духом лагідності, кожний пильнуючи за собою, щоб і самому не потрапити в спокусу». Наше ставлення має бути м'яким, а не гнівним, і нашою метою має бути відновлення взаємин, а не осуд.

Перш ніж ви підете з кимось розмовляти, пам'ятайте, що на дрібні образи можна не звертати уваги (див. Пр. 19:11). Як правило, образу можна залишити поза увагою, якщо ви можете відповісти «ні» на всі такі запитання:

Чи безславить ця образа Бога? Чи завдала вона серйозної шкоди стосункам? Чи завдає вона серйозного болю іншим людям? Чи завдає серйозної шкоди самому кривднику?

Якщо ви відповіли «так» на будь-яке з цих запитань, значить, проступок надто серйозний, щоб залишати його поза увагою, і в цьому разі Бог велить вам піти та поговорити з кривдником наодинці, з любов'ю розповісти про ситуацію, що склалася. При цьому не забувайте:

- Молитися про смирення і мудрість
- Ретельно планувати свої слова (подумайте, як би ви хотіли, щоб із вами розмовляли).
- Передбачати можливу реакцію і планувати відповідні відповіді (репетиції можуть бути дуже корисними).
- Обрати відповідний час і місце (за можливості поговорити особисто).
- Припускайте найкраще про іншу людину, поки у вас немає ґрунтовних фактів, які доводять протилежне (кн. Приповістей 11:27).
- Уважно слухайте (кн. Приповістей 18:13)
- Говоріть так, щоб піднести інших (до Ефесян 4:29). Просіть співрозмовника розповісти, що він думає про ситуацію, що склалася, і про сказане вами.
- Усвідомлюйте, що ваші можливості не безмежні (тільки Бог може змінити людину; див. до Римлян 12:18; 2 Тим. 2:24-26).

Якщо перша розмова не вирішила конфліктну ситуацію, не здавайтеся. Проаналізуйте сказане і зроблене. Знайдіть спосіб краще підійти до співрозмовника під час наступної розмови. Можливо, також буде розумно запитати поради у духовно зрілого християнина про те, як ефективніше підійти до співрозмовника. Потім повторіть спробу зі ще сильнішою молитовною підтримкою.

Якщо спроби поговорити віч-на-віч не принесли плодів і питання все ще надто серйозне, щоб його ігнорувати, попросіть ще одного або двох друзів зустрітися з вами та вашим опонентом і допомогти вам вирішити ваші розбіжності (див. Матв. 18:16-20; 1е до Кор. 6:1-8).

Четвертий принцип: ідіть і примиріться

Одна з самих унікальних особливостей біблійної миротворчості — прагнення до справжнього прощення і примирення. Попри те, що християни пережили найбільше прощення у світі, ми часто не можемо показати це прощення іншим. Щоб приховати свій непослух, ми часто вдаємося до поверхневої заяви: «Я прощаю її. Просто не хочу більше мати з нею нічого спільного». Подумайте, як би ви почувалися, якби Бог сказав вам: «Я прощаю тебе, але просто не хочу більше мати з тобою нічого спільного»?

Слава Йому за те, що Він ніколи так не скаже! Навпаки, Він повністю прощає вас і відкриває шлях до справжнього примирення. Він закликає вас прощати інших, так само як Він пробачив вам: «Отже, зодягніться, як обрані Богом, святі й улюблені, у щире милосердя, доброту, покірність, лагідність, довготерпіння, вибачаючи та прощаючи одне одному, коли хто проти кого має якусь скаргу. Як Христос простив вам, так само й ви робіть. А понад усе — любов; вона — зв'язок досконалості» (до Кол.3:12-14; див. також 1е до Кор. 13:5; Пс.103:12; Іс. 43:25). Один зі способів наслідувати Боже прощення — вимовляти «Чотири обіцянки прощення», коли ви когось прощаєте.

Пам'ятайте, що прощення — це духовний процес, який ви не зможете здійснити самотійно. Тому, прагнучи прощати інших, постійно просіть Бога про благодать, щоб Він дав вам змогу наслідувати Його чудесне прощення, виявлене стосовно вас.

НА ЩО ЩЕ ВАРТО ЗВЕРНУТИ УВАГУ?

БУДЬТЕ ГОТОВІ ДО НЕГАТИВНИХ ДІЙ НЕРОЗУМНИХ ЛЮДЕЙ

Щоразу, коли ви реагуєте на конфлікт, ви маєте пам'ятати, що інші люди можуть озлобити свої серця і відмовитися від примирення з вами. Є два способи підготуватися до такої можливості.

По-перше, пам'ятайте, що Бог оцінює успіх не за результатами, а за послухом і вірністю Йому. Він знає, що ви не можете змусити інших людей діяти певним чином. Тому Він не покладатиме на вас відповідальність за їхні дії та за кінцевий результат конфлікту.

Усе, чого Бог очікує від вас, — це якомога більш вірного послуху Його волі, яку Він відкрив вам (див. до Римлян 12:18). Якщо ви зробите це, то незалежно від того, чим закінчиться конфлікт, ви зможете піти з чистою совістю перед Богом, знаючи, що Його оцінка буде такою: «Ти добре вчинив, добрий і вірний слуга».

По-друге, прийміть рішення, що ви не відмовитеся від пошуку біблійного рішення. Якщо суперечку не вдається легко вирішити, у вас може виникнути спокуса сказати: «Ну, я випробував усі відомі мені біблійні принципи, але вони не спрацювали. Схоже, мені доведеться розв'язувати це питання по-іншому (тобто «по-гріховному»)».

Християнин ніколи не повинен відкладати Біблію вбік. Коли ви намагаєтеся розв'язати конфлікт, але не бачите бажаних результатів, вам слід ще старанніше намагатися зрозуміти Божу волю через молитву, вивчення Його Слова і пораду Його церкви. При цьому необхідно зосередитися на Христі й усьому тому, що Він уже зробив для вас (див. до Колосян 3:1-4).

Також корисно дотримуватися п'яти принципів перемоги над злом, які описані в Посланні до Римлян 12:14-21:

- Контролюйте свій язик («благословляйте тих, хто проклинає вас» див. також послання до Ефесян 4:29).
- Шукайте благочестивих радників (об'єднуйтеся з іншими та не замикайтеся в собі).
- Продовжуйте робити те, що правильно (див. 1е Петра 2:12,15; 3:15-16)
- Усвідомлюйте необхідні межі (наприклад, замість того щоб мститися, залишайтеся в рамках належних біблійних методів)
- Використовуйте головну зброю: усвідомлену, цілеспрямовану любов (див. також Івана 3:16; Луки 6:27-31).

Якщо, виконавши все, описане вище, ви не зможете повністю розв'язати конфліктну ситуацію, то принаймні ці кроки захистять вас від роз'їдання кислотою власної гіркоти й образи, навіть якщо інші продовжуватимуть виступати проти вас. А в деяких випадках Бог може використати особливі події, щоб привести іншу людину до покаяння (див. 1 Цар. 24:1-22).

Навіть якщо інші люди наполегливо продовжують чинити неправильно, ви можете продовжувати вірити, що Бог контролює ситуацію і розбереться з ними свого часу (див. Псалом 10 і 37). Таке терпіння перед обличчям страждань схвалює Бог (див. 1 Пет. 2:19) і зрештою призводить до нашого блага і Його слави.

ОТРИМАЙТЕ ДОПОМОГУ ЗГОРИ

Ніхто з нас не може встановити повний і міцний мир з іншими людьми своїми силами. Ми повинні отримати допомогу від Бога. Але, перш ніж отримати цю допомогу, нам самим потрібно знайти мир з Богом.

Мир із Богом не приходить автоматично, тому що всі ми згрішили та віддалилися від Нього (див. Іс. 59:1-2). Замість того щоб жити досконалим життям, необхідним для спілкування з Богом, кожен із нас запламований гріхом (див. Матвія 5:48; до Римлян 3:23). Через гріх ми заслуговуємо на вічну розлуку з Богом (до Римлян 6:23а). Це погана новина.

Хороша новина полягає в тому, що «Бо так Бог полюбив світ, що дав [Свого] Єдинородного Сина, щоб кожний, хто вірить у Нього, не загинув, але мав життя вічне» (Єв. Івана 3:16). Віра в Ісуса Христа означає щось більше, ніж хреститися, ходити до церкви або намагатися бути хорошою людиною. Жодна з цих дій не зможе стерти гріхи, які ви вже вчинили й будете чинити протягом усього свого життя. Віра в Ісуса Христа насамперед означає визнання того факту, що ви грішник і того, що ви ніяк не можете заслужити Боже схвалення своїми справами (до Римлян 3:20; до Ефесян 2:8-9).

По-друге, це означає віру в те, що Ісус повністю заплатив за ваші гріхи, померши на хресті (Іс. 53:1-12; 1-е Петра 2:24-25). Іншими словами, віра в Ісуса означає віру в те, що на Голгофі Він помінявся з вами місцями, тобто взяв на Себе ваші гріхи та повністю за них заплатив, давши вам Свою досконалу праведність.

Коли ви увірували в Христа і прийняли Його досконалу праведність, ви можете знайти справжній мир із Богом. У міру того як ви знаходите цей мир, Бог дає вам дедалі більшу і

більшу здатність встановлювати мир з іншими людьми, слідуючи принципам миротворчості, які Він дає нам через Писання (див. до Филип'ян 4:7; Матвія 5:9).

Якщо ви ніколи не сповідували свій гріх перед Богом і ще не увірували в Ісуса Христа як у свого Спасителя, Господа і Царя, можете зробити це просто зараз, щиро помолившись Богові цією молитвою:

«Господи Ісусе!

Я визнаю, що я грішник і розумію, що мої добрі справи ніколи не зможуть спокутувати мої гріхи. Я потребую Твого прощення. Я вірю, що Ти помер за мої гріхи й хочу відвернутися від них. Я приймаю Тебе як мого Спасителя і буду слідувати за Тобою як за своїм Господом і Царем у спілкуванні з Твою Церквою».

Якщо ви молилися цією молитвою, вам необхідно знайти спілкування з іншими християнами в церкві, де правильно викладають і застосовують Біблію. Це спілкування допоможе вам більше дізнатися про Бога, зростати у вірі та слухатися Його повелінь, навіть якщо ви залучені в складний конфлікт.

ОТРИМАЙТЕ ДОПОМОГУ ВІД ЦЕРКВИ

Коли Бог допоможе вам застосовувати на практиці принципи миротворчості, дані Ним, ви зможете самостійно вирішувати більшість конфліктів, що виникають у повсякденному житті. Однак іноді ви стикатиметеся з ситуаціями, з якими не знаєте, як упоратися. У таких ситуаціях доречно звернутися до духовно зрілої людини в церкві, яка зможе дати вам пораду, як ефективніше застосовувати ці принципи. У більшості випадків така допомога дасть вам змогу повернутися до іншого учасника конфлікту та вирішити ваші розбіжності наодинці.

Якщо розмови наодинці не допомагають вам розв'язати суперечку, попросіть одного або двох служителів зустрітися з вами та вашим опонентом, щоб допомогти вам врегулювати розбіжності (див. Матвія 18:16-17; 1е до Коринтян 6:1-8).

Адаптовано з книги Кен Санде. «Миротворець: Біблійне керівництво з вирішення особистих конфліктів». (с) 1997, 2003.